

Рябчикова К.М., аспірантка УІПА

ІНТЕРКУЛЬТУРНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДИЗАЙНЕРА ОДЯГУ

Розширення сфери навчання модельєрів у системі вищої освіти України свідчить, зокрема, про переорієнтацію на гуманізацію та гуманізацію освіти. На жаль, в Україні все ще немає сильних традицій підготовки фахівців у цій галузі. У той же час це дає змогу ефективно використовувати активи традиційно розвинених країн та університетів у цій галузі.

Перехід до компетентної системи підготовки фахівців дозволяє універсалізувати загальні підходи до навчання фахівців-модельєрів одночасно з розвитком власних етнокультурних компетентностей.

Розробка компетентного підходу створює дві проблеми в процесі навчання модельєрів. Перша проблема пов'язана з кордоном між універсальними міжнародними підходами до підготовки фахівців та особливими потребами країни. В той же час, сьогодні існують високі вимоги до мобільності студентів та фахівців, які у багатьох випадках бажають застосовувати свої компетенції в інших країнах або культурах. Вимоги щодо ефективності міжнародної мобільності полягають у необхідності введення в єдину систему компетенцій фахівця з дизайну моди спеціальних компетенцій, пов'язаних з міжнародними та міжкультурними обмінами. У зарубіжних публікаціях останнім часом широко обговорюється в зв'язку з цим проблема розвитку міжкультурної компетенції, яка являє собою комплекс комунікативних, загальних культурних та спеціальних культурних здібностей, що дозволяють фахівцеві працювати в умовах іншої культури. На жаль, в Україні проблемами розвитку міжкультурної компетентності мало уваги.

Друга загальна проблема компетентного підходу, на наш погляд, полягає у відсутності впевненості в можливості перевірки досягнення особистості певного рівня компетенції. Враховуючи, що компетенція Дублінського опису трактується як сукупність знань, навичок, комунікацій, автономії та відповідальності, виникає питання вимірювання цих компонентів. Якщо певні підходи розроблені для вимірювання знань та вмінь, процес вимірювання інших компонентів залишається невизначеним.

Проблеми формування компетентностей майбутніх дизайнерів моди знайшли відображення в ряді публікацій. У більшості з них інтегральна компетентність дизайнерів одягу розглядається як сукупність професійних технічних і художніх компетентностей. Визначено способи визначення формування цих компетентностей.

У статті [1] обговорюється процес формування компетентності для модельєра в умовах швидких змін у технології та суспільному житті. Розглянуто процес впровадження нових професійних компетентностей у систему підготовки фахівців - дизайнерів одягу.

Ряд публікацій присвячений питанню формування міжкультурної компетенції. Ряд з них безпосередньо вивчають формування міжкультурної компетенції серед дизайнерів. У роботі [2], наприклад, дослідження ролі культурної орієнтації у поліпшенні міжкультурної компетентності в мультикультурних організаціях у напрямку дизайну, а також короткий алгоритм роботи дизайнерів, що працюють за межами їх культурних кордонів.

Проблема створення міжкультурної компетенції вітчизняними дослідниками була вирішена лише фрагментарно. Міжкультурна компетенція розглядається з точки зору успіху навчального процесу в цілому або завдання врахування культурних особливостей у процесі викладання певних предметів мистецтва за дизайном моди.

У наукових джерелах відзначається складність визначення компонентів міжкультурної компетенції та методи оцінки їх формування.

У роботі [3] зазначено, що культурна компетенція є основною вимогою людини для ефективної роботи з представниками різних культур. Проте не існує консенсусу щодо визначення чи компонентів цієї концепції, і відсутні емпіричні докази, які вказують на переваги культурної компетенції. Тому було проведено систематичний огляд для визначення найбільш поширених критеріїв компетентності в галузі культури.

Дослідники Китаю, мабуть, зробили найбільший прогрес у вимірі міжкультурної компетенції. У роботі [4] зазначено, що для того, щоб задовольнити великий емпіричний інтерес до компетентності та чутливості до міжкультурного спілкування, необхідно вивчити заходи для вимірювання міжкультурної чутливості для використання в контекстах з обмеженнями.

У дослідженні [5] використовуються методи моделювання структурних компонентів та побудова шкали для вимірювання і

У зв'язку з цим, розробка методу інтегрованої оцінки міжкультурної компетентності фахівців у галузі дизайну моди на основі інтегрованого підходу до структури компетенції, аналізу рівнів формування міжкультурної компетентності, розгляду можливих форм та методів навчання в процесі його формування виглядає своєчасною і актуальною.

Список використаних джерел

1. Ryabchykova K. (2016) Dynamic curriculum for the extrapolation of innovative technologies in fashion. Problemi inzhenerno-pedagogichnoyi osviti [Problems of engineering and pedagogical education] № 52-53, pp.143-151
2. Dias D., Zhu C.J., Samaratunge R. (2017) Examining the role of cultural exposure in improving intercultural competence: implications for HRM practices in multicultural organizations. International Journal of Human Resource Management, pp. 1-20
3. Alizadeh S., Chavan M. (2016) Cultural competence dimensions and outcomes: a systematic review of the literature. Health and Social Care in the Community, 24(6), pp. e117-e130
4. Wang W., Zhou M. (2016) Validation of the short form of the intercultural sensitivity scale. (ISS-15) International Journal of Intercultural Relations 55, pp. 1-7
5. Peng R.-Z., Wu W.-P. (2016) Measuring intercultural contact and its effects on intercultural competence: A structural equation modeling approach. International Journal of Intercultural Relations 53, pp. 16-27